

VELEŇÁČEK 7

Zpravodaj Kulturně – historického sdružení Malé Veleně, Jedlky a Soutěšky, o.s., ročník XII. (VI. KHS) 20. července 2013

Kulturně – historické sdružení Malé Veleně, Jedlky a Soutěšky, o.s. a Obec Malá Veleň připravují

Anenskou pouť 2013

na sobotu 27. července 2013 v Malé Veleni – Jedlce.

Prodejní stánky, občerstvení, soutěže. Po celý den otevřený kostel, možnost prohlídky.

Možnost zakoupení upomínkových předmětů a publikací o historii kostela i obce.

Můžete také získat zdarma nebo za symbolický poplatek nové nebo téměř nové knihy.

Od 12,30 hodin v kostele v Jedlce koncert hudebního souboru SOLIDEO.

Soubor se specializuje na interpretaci instrumentální a vokální hudby gotické, renesanční a barokní.

Každou skladbu interpreti zajímavě uvedou a slovem představí i své nevhodnější hudební nástroje.

Program koncertu:

anonym 14. st. – *Laudemus Virginem* – jednoručka, bezové lidové flétny, zpěv

Toinot Arbeau – *Pavana pro Ecclesia* – beraní, kozlí a kravské rohy

Toinot Arbeau – *Prameni světla, Kriste* – kvartet kravských rohů, zpěv

Michael Praetorius – *La volta* – krocaní a pštroší flétny, a kravské rohy

anonym 13.st. – *Quen a omagen da Virgen* – dudy, lidová flétna, gemshorn, kobza

anonym 14. st. – *Cuncti simus concanentes Ave Maria* – středov. dudy, krav. roh, zpěv

Gervaise – *English Pavan* – rohy kravské, z antilopy oryx, buben

anonym 1420 – *More festi Qerimus* – platerspiel, zvřecí roh, kobza, buben, zpěv

Šimon Lomnický Lomický (1580) – *Utišení bouře na moři* – citera, gemshorny, zpěv

anonym 13. st. – *La Quinte Estampie* – jednoručka, kravský roh, altová lid. flétna

Francesco Mildo – *Maximo balare* – platerspiel, kravský roh, sopraninová flétna, bicí

P. Bedřich Bridel – *Rozjímání sv. Ignáce* – altová flétna, gemshorny, akord. cetera, zpěv

anonym 17.st. – *Nitida Stella* – dvojačka, kozlí a kravský roh, kobza, tamburinka

Giovanni Gastoldi – *A lieta vita, Signore* – gemshorny a zpěv

Karel Václav Holan Rovenský – *O sv. Anně* – chalumeau, gemshorny, citera, zpěv

staroanglická lidová 16. st. – *Dobrá jsi Bože na věky* – střed. dudy, kravské rohy, kobza, zpěv

vstupné dobrovolné.

Od 14 hodin a od 16 hodin bude hrát k poslechu hudební skupina MP - BAND.

Od 15 hodin se koná v kostele Svatoanenská mše.

Úprava pozemku

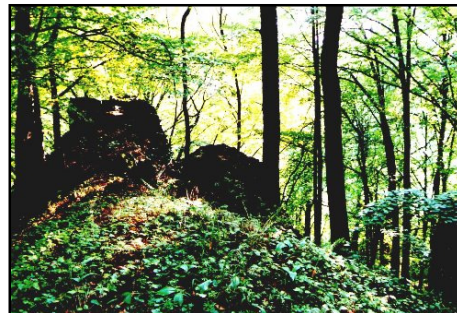
Na počátku července se sešli členové Kulturně-historického sdružení, aby provedli konečný úklid pozemku vedle hřbitova. Z uklizené louky je pěkný pohled na náš opravený kostelík.

Hadí vrch, skály

Pokud bychom se vydali do lesa kolem tzv. „třešňovky“ v Malé Veleni směrem ke Chlumu přes potok, dostaneme se po středně obtížné cestě k Hadí skále, nebo jak se jinak říká, k Hadímu vrchu. V zimním období, kdy jsou stromy bez listů tento vrchol vidíme. Není nejvyšší, je schovaný v okolních vyšších kopcích. Ale dojdeme-li k němu, uvidíme nádherná kamenná pole (nebo taky suťová pole), která ani za 65 let, co tady bydlíme, nezarostla travou, dřevinami. Na vrcholku kopce a na boční straně je vidět několik vypreparovaných sopouchů. Jedná se – jako všude v okolí - o krystalizovaný čedič ve tvaru šestibokých hranolů.

Nejsou zde pravidelné čedičové sloupky, které vznikaly, když láva tuhla bez jakýchkoliv okolních vlivů, ale různé čedičové krystaly naleznete všude kolem.

Zvětráváním čediče ze sopouchů tu vznikají již jmenovaná kamenná pole, kde se rády vyhřívají zmije a další fauna. Nikdy nezarůstají žádnou vegetací.

Cestou můžeme nalézt houby – křemenáče, v lesích babky, suchohříby prakticky všude. Bedly, pokud rostou, jsou opět všude. Jsou místa, kde se daří hřibům, liškám, na podzim hodně čirůvkám fialovým i dvoubarevným, roste zde stroček trubkový. Takto bychom mohli vyjmenovávat místa v lesích – roste tu velké množství druhů hub. V pozdním létě narazíme i na pýchavky obrovské neboli vatovce.

Při troše šikovnosti a obratnosti můžeme vylézt na vrcholy sopouchů. Z nich je krásný výhled na Malou Veleň. Výhledu nebrání žádné stromy, protože tyto skály jsou vyšší než stromy v údolí. Kdysi tudy vedla cesta pro pěší a pro koně na Chlum. Dnes tuto cestu stěží najdeme. Na rozhlednu na Chlumu je příjemná procházka – buď za Hadím vrchem do kopců a pak po náhorní planině kolem tzv. Švédské šance, nebo přes Velkou Veleň kolem bývalé hospody na Tambuši (Tannenbuschbaude).

Jaké bývalo kdysi počasí

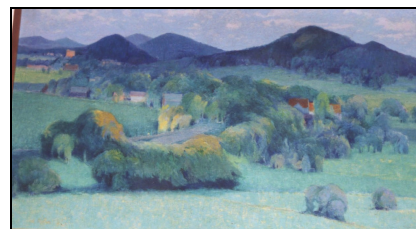
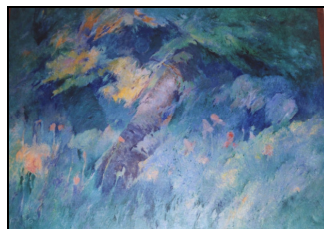
V letech 1770 - 1772 bylo obilí díky mokrému podzimu tak drahé, že lidé museli jíst i náhražkové suroviny. Představte si, co hladu a nouze prožili. Semleli slámu, píci nebo řezanku, travní semeno a žaludy a to upekli. Mnozí lidé umírali hladem.

V létě roku 1771 se počasí nezlepšilo, teprve 4 týdny po Jakubu, což je 25. července, mohlo být započato se žněmi. Koncem srpna byly žně a oves o Martinu (11. listopadu) vytahován ze sněhu a svazován. Přitom mnoha lidem omrzly ruce. Ani v létě roku 1772 vzhledem k suchému létu nebyly dobré žně, protože obilí pranic neneslo. Chudí lidé neměli peněz a museli jíst i trávu.

Počasí mělo vůbec mnohokrát na svědomí úmrtí lidí, či hlad, ale i zdánlivý blahobyt. Například se mnohokrát vyskytly teplé zimy, a to v následujících letech: 1289, 1328, 1373, 1420, 1427, 1439, 1471, 1505, 1514, 1520, 1524, 1529, 1538, 1585, 1587, 1591, 1604, 1609, 1613, 1617, 1625, 1642, 1659, 1662, 1722, 1748, 1795, 1802. Například v roce 1289 nosily mladé ženy do kostela o vánocích a svátku Tří králů věnce z fialek, obilí a máku, ale i jiných květin, které vyrostly na různých místech.

Vybráno z nově vydané publikace o historii obce.

Kdysi bývaly obrazy v kulturním domě

V prosincovém čísle Veleňáčku jsme psali o historii kulturního domu. V současné době patří část budovy (výčep) soukromé firmě, která zde provozuje restauraci (ta je ale většinou zavřená). Druhá část se změnila v tělocvičnu. Prostředí sálu je zcela nezajímavé, bez závěsů na oknech, bez výzdoby. Vpředu po celé šířce jsou srovnané stoly a židle, vzadu na stěně jsou připevněné žebřiny, případně složené stoly pro stolní tenis. Akustika je zde velmi špatná. Sál je využíván hlavně jako tělocvična pro stolní tenis. A jen občas pro kulturní akce.

Pamětníci pamatují, že zde na stěnách visely velkoplošné obrazy akademického malíře Miroslava Fojty. Ty zde v současné době již nejsou. Škoda. Byly pěknou součástí tehdejšího kulturního domu, pro který byly malovány.

*Veleňáček, zpravodaj Kulturně – historického sdružení Malé Veleně, Jedlky a Soutěšky, o. s. * www.mala-velen.estranky.cz
e-mail: mala-velen@seznam.cz * Odp. redaktor : Jaroslav Dostál, Malá Veleň 29 * Tel: 607 583 271 * Tisk: Milan Dostál * Členové
redakce: M. Hurt , Fr. Štíbor * Foto archiv * Povoleno MKČR reg. číslo : E 18183 * Náklad: 50 výtisků * Redakce neodpovídá za obsah
podepsaných článků * Neprodejné * Rozesíláme e-mailem * Uzávěrka dalšího čísla je 15.8. 2013 * Toto číslo vyšlo 20. července 2013*